

УДК 374

ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ В ЦЕНТРАХ КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ

Юрій ЩЕРБАК – здобувач освітньо-наукового ступеня за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ
<https://orcid.org/0009-0004-6464-7847>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.51.1106>
dis5123.yshcherbak@dakkkim.edu.ua

Досліджено теоретичні підходи до осмислення гурткової роботи в її міждисциплінарному дискурсі, виявлено і проаналізовано практичні засади інформаційно-документаційного забезпечення гурткової роботи в центрах культурних послуг, проаналізовано основні групи документів, які визначають організаційні особливості гурткової роботи, її якісні та кількісні інформаційні характеристики та відмінності. Здійснено аналіз типової моделі інформаційно-документаційного забезпечення гурткової роботи в системі функціонування центрів культурних послуг. З'ясована подальша теоретико-практична перспективність осмислення різних видів інформаційного наповнення супроводжувальних документів, необхідні для організації та оцінки результатів гурткової роботи.

Ключові слова: інформаційно-документаційне забезпечення, документаційне планування, гурткова робота.

Актуальність дослідження. Відомості і дані, які є в документах, є тим важливим інформаційним інструментом завдяки яким організовується і здійснюється будь яка діяльність. Інформацію в документах використовують для опису, організації, забезпечення перспектив та прогнозування результатів.

Інформаційно-документаційне забезпечення розвитку творчих здібностей забезпечується рядом організаційних заходів, що дозволяє більш чітко спроектувати та у подальшому забезпечити її якісне функціонування. Розвиток творчих здібностей є пріоритетним напрямом діяльності центрів культурних послуг і забезпечується така діяльність переважно гуртковою роботою. Інформаційно-документаційне забезпечення гурткової роботи є сукупністю усіх документів і даних, які використовуються в інформаційній системі для функціонування гуртка та забезпечення потреб гуртківців.

Гурткова робота в Україні, її організаційні особливості регулюються рядом нормативних актів і визначаються переважно через призму позашкільної освіти. Так, відповідно до Закону України «Про позашкільну освіту» гурток є організаційною формою позашкільної освіти. Відповідно до закону, вихованцями є – особи, які відвідують гуртки і отримують допрофесійну підготовку. В законі визначено, що «державні та комунальні заклади позашкільної освіти можуть планувати роботу гуртків за освітніми програмами з позашкільної освіти, затвердженими у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, іншими центральними органами виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають заклади позашкільної освіти, а також за іншими освітніми програмами, за умови їх затвердження відповідними місцевими органами виконавчої влади» [6].

Гурткова робота, як функціональна складова центру культурних послуг, врегульована Законом України «Про культуру», де ст. 18 визначається роль гуртків в системі задоволення потреб громадян у мистецькому аматорстві, створення умов для їх дозвілля. Для забезпечення культурних, творчих, мистецьких потреб, «органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування формують базову мережу закладів культури (клубних закладів, культурних центрів, парків культури та відпочинку, центрів народної творчості тощо), медіа і надають їм фінансову підтримку, а також сприяють створенню недержавних закладів культури, клубів, мистецьких аматорських об'єднань, гуртків, студій за інтересами та провадженню ними діяльності»[7].

Як основна традиційна форма діяльності центрів культурних послуг, гурткова робота є тим творчим, культурно-пізнавальним, освітнім, мистецьким, виховним інструментом, що дозволяє всебічно розвинути різні соціально-вікові категорії її учасників. Гурткова робота є платформою для реалізації викликів державного сьогодення, які мають прояв в навчальних програмах та курсах адаптованих під систему гурткової діяльності.

Організація гурткової роботи потребує специфічного інформаційно-документаційного забезпечення, що передбачає системність в організації, врахування тематичних інтересів, добровільної участі, освітньої та пізнавальної активності, творчого, мистецького, інтелектуального розвитку, раціональної комунікації та оцінки результатів для подальшого удосконалення. Для

забезпечення гурткової роботи, її керівник має дотримуватися авторської моделі її інформаційно-документаційного забезпечення, що дозволить чітко систематизувати роботу гуртка, досягти основних завдань та результатів, зробити перспективні висновки для якісної трансформації гуртка.

Чітко визначена мета гуртка, його завдання та цілі, напрями діяльності дозволяють забезпечити якість наданої послуги, тим самим підвищити роль і значення всього центру культурних послуг в системі забезпечення культурних потреб людини.

Дослідження в такому теоретичному дискурсі є перспективним, адже інформаційно-документаційне забезпечення гурткової роботи характеризується авторською персоналізацією керівника гуртка, його професійним поглядом на виклики часу. Попри наявність методичних рекомендацій та правового окреслення особливостей функціонування гуртків, організація такої роботи передбачає певну модель інформаційно-документаційного забезпечення з урахуванням власного професійного бачення від керівника та особливих потреб та інтересів учасників гуртка. Теоретичне і практичне осмислення особливостей інформаційно-документаційного забезпечення організації гурткової роботи в центрах культурних послуг є актуальними з точки зору її новизни та практичного значення.

Останні дослідження та публікації. Гурткова робота, як об'єкт дослідження, українськими вченими переважно розглядається крізь призму невід'ємної складової позашкільної освіти (Андрієнко А. та Носовець Н. [1], Бойко Н. [2], Денисенко Т. [9], Стасишин М. [11] та ін.) та виховних, пізнавальних, творчих процесів позакласної роботи (Болотнюк Д. [3], Брижак Н. [4], Верещун Д. [5], Вигівська С. [8], Сапогов В. та Кондратюк О. [10] та ін.).

Шпеник І., Брижак Н. гурткову роботу визначають, як ключову позицію в реалізації Концепції Нової української школи, де розвитку особистості, формуванню її активної громадянської позиції відведено особливу роль і значення. Дослідники наголошують, що «розвиток творчого мислення учнів, їх пізнавальної діяльності, прагнення до пошуків досліджень – одна з важливих проблем оптимізації навчання і комплексного підходу до освітнього процесу, до використання різних форм позакласної та позашкільної роботи, зокрема гуртків» [12; 450].

Питаннях методики гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах детально розкриває Брижак Н. Досліджуючи особливості професійної діяльності керівника гуртка вчена наголошує, на важливості формування професійних компетентностей керівника гуртка, його професійних та організаторських здібностей, його методичної обізнаності в підготовці та оформленні документаційного забезпечення гурткової роботи. В посібнику «Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах» Брижак Н. детально розкриває структуру і особливість підготовки та заповнення таких документів, як: посадова інструкція керівника гуртка, основні вимоги до авторських і адаптованих програм, оформлення календарно-тематичного плану, журнал планування та обліку роботи гуртка, соціальний паспорт гуртка; схема звіту керівника про роботу гуртка тощо [4].

На документаційному порядку та плановірності організації та функціонування гуртка наголошує Денисенко Т. Розробник методичних рекомендацій з питань особливості організації гурткової роботи Денисенко Т. зазначає, що на практиці оформленню документів доволі часто відводиться другорядна роль. Авторка методичних рекомендацій наголошує, що вчасно підготовлений документ в організації гурткової стає першим помічником [9; 14].

На виняткові ролі інформацій і документу в організації гурткової роботи наголошує Бойко Н. Аналізуючи організаційно-педагогічні умови використання гурткової діяльності Бойко Н. визначає перелік документів, якій сприяє систематизації, чіткості та ефективності організації та здійснення гурткової роботи. До таких необхідних документів віднесено: «особова медична книжка працівника; вимоги з охорони праці; програма гуртка; вимоги до набору в гурток, заяви до гуртка; соціальний паспорт гуртка; список здоров'я гуртківців; угода про діяльність гуртка на базі школи; журнал обліку гурткової роботи; поурочні плани роботи (конспект занять); виховна робота в гуртку; структура самоврядування в гуртку; портфолію керівника гуртка; методична робота: концепція педагогічної та виховної діяльності керівника гуртка, самоосвіта керівника гуртка, інноваційна діяльність керівника гуртка; підсумкова атестація гуртківців (для закладів, де вона проводиться); звіт за минулий навчальний рік; моніторинг роботи керівників гуртків (проводиться адміністрацією)» [2; 3].

Культурно-мистецькі сегменти у сфері вільного часу розглядають регіональні дослідники (Виткалов С., Богійчук С., Шпаковська М.), акцентуючи увагу на креативних індустріях та виявляючи при цьому їх регіональний сегмент [13].

Як бачимо з вищевикресленого, всі дослідники, об'єктом яких є організація гурткової роботи в загальноосвітніх та позашкільних закладах однакові в думці про важливість інформаційно-

документаційного забезпечення в системі планування та функціонування гуртка. Більшість досліджень характеризуються наведенням переліку необхідних документів та їх загальною характеристикою, що не завжди надає можливість прослідкувати змістовну трансформацію самого документу в залежності від його виду та функціонального значення.

Слід наголосити, що теоретико-практичне осмислення інформаційно-документаційного забезпечення гурткової роботи слід розглядати з точки зору оцінки ефективного планування та якості забезпечення гурткового заняття. Дослідження в такому науковому ракурсі дозволить систематизувати документообіг за різними критеріями ефективності функціонування гуртка.

Мета статті полягає в осмисленні виняткової ролі інформаційно-документаційного забезпечення в системі організації якісної гурткової роботи на прикладі центрів надання культурних послуг. Для досягнення поставленої мети було виконано такі *завдання*: досліджено теоретичні підходи до розуміння поняття «інформаційно-документаційне забезпечення гурткової роботи»; проаналізовано основну групу документів, які забезпечують гурткову роботу за різними критеріями, від забезпечення організаційного до планування якості кожного заняття.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційно-документаційне забезпечення є основою ефективного функціонування гурткової роботи, незалежно від того в якій інституції здійснюється. Різні види документів дозволяють вірно і чітко спланувати роботу гуртка, визначити напрямки гурткових занять, їх творчий, інформативний, ціннісний потенціал. Саме тому слід чітко розрізняти інформацію яка міститься в документах, завдяки якій визначаються, як чіткі правила роботи гуртка, так і його змістовне наповнення.

Обов'язковими персоналізованими документами на першочерговому етапі організації гурткової роботи є: документ про кваліфікацію керівника гуртка (освіта, підвищення кваліфікації, спеціалізовані курси); особова медична книжка працівника; посадова інструкція керівника; інструкція з охорони праці; журнали з ознайомленням інструктажу з техніки безпеки; заяви до зарахування в гурток (як від батьків, так і від повнолітніх, які бажають відвідувати гурток); довідки про стан здоров'я гуртківця (залежно від виду діяльності гуртка).

Для чіткого і системного календарного функціонування гуртка керівнику слід вести журнал планування та обліку гурткової роботи, де визначається календарний графік відвідування і час занять. Якісна і кількісна складова гурткових занять відображена таких документах, як: соціальний паспорт гуртка; вимоги до зарахування в гурток; календарно-тематичний план гурткових занять; авторська програма гуртка; звіт керівника про діяльність і результати роботи гуртка.

Інформація в документах які дозволяють визначити з якісних і кількісних показників в роботі гуртка мають періодично переглядатися відповідно до різноманітних трансформаційних викликів.

Одним із документів, якій потребує періодичного перегляду інформаційних складових є соціальний паспорт гуртка. Такий документ як соціальний паспорт гуртка дозволяє сформувати чітку базу і уявлення про учасників гуртка, їх вік, соціальний статус та умови життя. Інформація, що міститься в соціальному паспорті, є конфіденційною і використовується виключно з метою захисту прав учасників гуртка.

Завдяки зібраній в соціальному паспорті гуртка інформації, керівник може зорієнтуватися в соціальних потребах учасника гуртка, особливостях життєвих обставин та проблемах. Обов'язковими даними в соціальному паспорті гуртка є інформація про кількість учасників гуртка з індивідуальними особливостями, а саме: вік, дата народження, адреса проживання, склад сім'ї, відомості про батьків (для дітей), відомості про опікунів (для дітей-сирот та позбавлених батьківського піклування), гендерна характеристика, особливості діагнозу для учасників гуртка з інвалідністю, наявність пільг тощо.

На основі інформації з паспорта, керівник гуртка може: визначити соціальні потреби учасників гуртка; планувати гурткову роботу з урахуванням соціальних особливостей і потреб її учасників; надавати цільову (адресну) підтримку і допомогу тим учасникам, які її потребують; координувати соціальні потреби учасників гуртка з іншими службами, які можуть забезпечити необхідні соціальні потреби.

Інформація в соціальному паспорті гуртка дозволяє керівнику відстежувати динаміку у соціальному становищі, що дозволить професійно і вчасно реагувати на ці зміни. Для керівника гуртка наявність соціального паспорта дозволяє сформувати кількісні і якісні характеристики про учасників, паспорт є інформаційним ресурсом про індивідуальні особливості учасників гуртка, їх потреби.

Особливого значення соціальний паспорт гуртка, його інформаційна складова набули під час російсько-української війни. На сьогодні є важливим враховувати соціальні потреби учасників бойових дій, захисників України, членів їх родин, родин загиблих Героїв. Якісно визначені інформаційні показники соціального паспорта, їх детальний аналіз дозволить вчасно переглянути вимоги до зарахування в гурток, скласти календарно-тематичний план гурткових занять з урахуванням соціально-ціннісний перспектив.

Календарно-тематичний план гурткових занять є тим документом, якій врегулює якість

гурткових занять з їх часовою і послідовною системністю. В типовій структурі такого документу, як календарно-тематичний план гуртка має бути чітко визначені такі компоненти: назва гуртка, рік та рівень навчання, період часу роботи гуртка із зазначенням відведених на кожне заняття годин, мета, цілі роботи гуртка, навчальний зміст занять з переліком тем в їх структурно-логічній послідовності, опис форм та методів роботи, перелік необхідних матеріалів, технічного обладнання та літератури для проведення занять гурткових занять.

Для більш якісного і змістовного тематичного орієнтування про соціально-ціннісну складову гурткового заняття в календарно-тематичному плані гурта бажано використовувати наскрізні змістові лінії, які є дієвим інструментом для інтеграції основних цілей гурткового заняття в глобально-локальні світоглядні орієнтири.

Такий структурно-логічний підхід дозволить занурити учасника гурткової роботи до соціально важливих тем, як то: громадянська та соціальна відповідальність, ціннісні орієнтації, сталий розвиток та екологічна безпека, здоров'я та здоровий спосіб життя, підприємливість та фінансова грамотність, інформаційна культура та професійне становлення. Реалізація прописаних наскрізних ліній в під час гурткового заняття може бути досягнуто шляхом застосування таких групових форм, як: дискусія, гра, дослідження, пізнавальні практики тощо.

Розуміння керівника гурта про потенційну результативність використання наскрізних змістовних ліній допоможе спланувати роботу гуртка та спрогнозувати очікувані результати, які будуть потенційно врахувати суспільно-важливі пріоритети і сформує в учасниках гуртка персоналізовані вміння і навички, якими має володіти сучасна людина.

Важливим в процесі оформлення такого документу, як календарно-тематичний план є, з однієї сторони, дотримання обов'язкових структурних компонентів, що чітко систематизує мету, цілі та структурно-логічний графік діяльності гуртка, а з іншої сторони, доцільна трансформація змістовної частини гурткових занять, що дозволить керівнику своєчасно реагувати на потреби учасників гуртка та зробити його роботу більш мобільною відповідно до завдань, потреб та викликів сьогодення.

До рекомендацій можна віднести запровадження системи фіксованого фідбеку від учасників гуртка, що дозволить більш детально розглянути результати роботи, зробити висновки задля покращення. У контексті якісної трансформації гурткової роботи, фідбек часто використовується для надання оцінки діяльності всіх учасників, щоб допомогти їм зрозуміти свої сильні сторони та визначити керівнику напрямки подальшого удосконалення.

Календарно-тематичний план має бути затверджений керівництвом центру культурних послуг, після чого він стає обов'язковим для виконання. Керівник гуртка має періодично оцінювати виконання плану та вносити необхідні корективи.

Не менш важливим документом, якій встановлює якісні показники роботи гуртка є звіт керівника про діяльність і результати роботи гуртка. Звіт має відображати основні положення календарно-тематичного плану від загальної інформації про гурток (назва гуртка, період за який складається звіт, мета та цілі, кількість учасників) до детального опису результатів роботи (заходи, досягнення, успіхи, нагороди і відзнаки).

Слід наголосити на важливості аналітичної частини звіту, де детально описується оцінка виконання календарно-тематичного плану гуртка, визначаються сильні та слабкі сторони, описуються труднощі, з якими стикалися під час роботи.

Якісно складена аналітична частина звіту дозволить дійти чітких висновків і сформулювати рекомендації, що дозволить покращити роботу гуртка відповідно до наданих пропозиції від учасників, переглянути методи роботи, матеріальне забезпечення тощо. Якість звіту залежить від професійних компетентностей керівника гуртка, його вмінні фіксувати раціональні пропозиції щодо удосконалення та вчасного реагування на виклики та потреби часу. Звіт керівника гуртка має бути чітким, логічно-структурованим, конкретним і стислим.

Як правило звіт презентується перед колективом центру культурних послуг, обговорюється всіма учасниками колективу. Оцінка роботи гуртка має бути об'єктивною і враховувати як позитивні результати, так і негативні.

Звіт керівника може бути прийнято і затверджено, як в цілому, так і з висловленими доповненнями і зазначенням загальної оцінки роботи гуртка.

Висновок. Проведений аналіз спеціальної літератури засвідчив, що: важливою частиною функціонування гуртків в центрах культурних послуг є їх інформаційно-документаційне забезпечення. Інформація яка міститься в документах є одним з основних інструментів в системі організації ефективної та результативної діяльності гуртка. Якісне інформаційно-документаційне забезпечення гурткової роботи передбачає комплекс заходів з планування, контролю, аналізу,

виявлення та усунення недоліків, надання рекомендацій задля підвищення якості запропонованих послуг. Якість документаційного забезпечення залежить від визначення необхідної інформації, яка необхідна для ефективної роботи гуртка, а також високопрофесійних компетентностей, як керівника гуртка, так і керівництва центру.

Систематичний перегляд основних критеріїв (структурних компонентів) інформаційно-документаційного забезпечення дозволить вдосконалити гурткову роботу в центрах культурних послуг, підвищити її як якісні, так і кількісні показники.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у детальному вивченні інформаційно-документаційного забезпечення творчих гуртків (за різними видами мистецтва), на прикладі авторських навчальних програм. Дослідження в такому теоретико-практичному дискурсі дозволить виявити ключові структурні компоненти інформаційно-документаційного забезпечення гуртка, визначити індивідуальну модель документаційного забезпечення, з точки зору специфіки та соціально-вікових особливостей його учасників.

Список використаної літератури

1. Андрієнко А. В., Носовець Н. М. Гурткова робота – невід’ємна складова навчально-виховного процесу в сучасному ліцеї. *Вісник Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 140. С. 284–287.
2. Бойко Н. В. Організаційно-педагогічні умови використання гурткової діяльності в дошкільних навчальних закладах. *Вісник Черкаськ. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького. Серія: Педагогічні науки*. 2015. Вип. 10. С. 108–115.
3. Болотюк Д. Гурткова робота як система традиційної виховної роботи з молодшими школярами. *Наукові перспективи та методичні інновації в розвитку початкової освіти : зб. матеріалів I Всеукр. студ. наук.-практ. конф.* Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2014. Вип. 1. С. 38–41. URL: https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2024/05/zbirka_naukovi-perspektyvy_vinnytisia_2024.pdf.
4. Брижак Н. Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. *Логос*. 2017. URL: dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1798/1/bryzak.pdf.
5. Верещун Д. Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів. *Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи : матеріали II наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2022. Вип. 11. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/8714>.
6. Верховна Рада України. Про позашкільну освіту : Закон України від 22.06.2000 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>.
7. Верховна Рада України. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>.
8. Вигівська С. М. Гурткова робота як засіб розвитку творчої особистості в дошкільному віці. *Підготовка фахівців у контексті становлення Нової української школи*. 2018. № 1. С. 25–28.
9. Денисенко Т. В. Організація гурткової роботи в закладі дошкільної освіти : метод. посіб. Кам’янець-Подільський, 2024. 56 с.
10. Сапогов В. А., Кондратюк О. І. Гурткова робота як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. *Наук. зап. Вінницьк. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія*. 2014. Вип. 41. С. 124–127.
11. Стасишин М. Гурткова робота як один із видів позакласної роботи у навчально-виховному процесі. *Магістерський наук. вісник Тернопіль. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка*. 2017. Вип. 25. С. 106–108.
12. Шпеник І. І., Брижак Н. Ю. Гурткова робота як одна з форм позакласної та позашкільної роботи. *Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., Мукачево, 25–26 жовт. 2018 р.* Мукачево : МДУ, 2018. С. 450–452. URL: http://dspace.s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4424/1/Group_work_as_a_form_of_extracurricular_and_extracurricular_work.pdf.
13. Шпаковська М. П., Виткалов С. В. Соціокультурний потенціал регіону крізь призму нових креативних форм. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зб.* Вип. 48. Рівне: РДГУ, 2024. С. 442-449 [571 с.].

References

1. Andriienko, A. V., & Nosovets, N. M. (2016). Hurtkova robota – nevid’yemna skladova navchalno-vykhovnoho protsesu v suchasnomu litseyi. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya: Pedahohichni nauky*, 140, 284–287.
2. Boiko, N. V. (2015). Orhanizatsiino-pedahohichni umovy vykorystannia hurtkovoї diialnosti v doshkilnykh navchalnykh zakladakh. *Visnyk Cherkaskoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: Pedahohichni nauky*, 10, 108–115.
3. Bolotiuk, D. (2014). Hurtkova robota yak systema tradytsiinoї vykhovnoї roboty z molodshymy shkoliaramy. In *Naukovi perspektyvy ta metodychni innovatsii v rozvytku pochatkovoї osvity: zbirnyk materialiv I Vseukrainskoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Vol. 1, pp. 38–41). Vinnytsia: VDPU im. M. Kotsiubynskoho. Retrieved from https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2024/05/zbirka_naukovi-perspektyvy_vinnytisia_2024.pdf.

4. Bryzhak, N. Yu. (2017). *Metodyka hurtkovoї ta klubnoї roboty v zahalnoosvitnikh ta pozashkilnykh navchalnykh zakladakh*. Logos. Retrieved from dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1798/1/bryzhak.pdf.
5. Veretsun, D. (2022). *Hurtkova robota yak zasib rozvytku tvorchykh zdibnosti uchniv pochatkovykh klasiv*. In *Innovatsii v pochatkovi osviti: dosvid, vyklyky sohodennia, perspektyvy : materialy II naukovo-praktychnoi internet-konferentsii* (Vol. 11). Kharkiv: KhNPU im. H. S. Skovorody. Retrieved from <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/8714>
6. Verkhovna Rada Ukrainy. (2000). *Pro pozashkilnu osvitu: Zakon Ukrainy vid 22.06.2000 № 1841-III*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>.
7. Verkhovna Rada Ukrainy. (2010). *Pro kulturu: Zakon Ukrainy vid 14.12.2010 № 2778-VI*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
8. Vyhivska, S. M. (2018). *Hurtkova robota yak zasib rozvytku tvorchoi osobystosti v doshkilnomu vitsi. Pidhotovka fakhivtsiv u konteksti stanovlennia Novoi ukrainskoi shkoly*, 1, 25–28.
9. Denysenko, T. V. (2024). *Orhanizatsiia hurtkovoї roboty v zakladi doshkilnoi osvity: Metodychnyi posibnyk*. Kamianets-Podilskyi. 56 p.
10. Sapohov, V. A., & Kondratiuk, O. I. (2014). *Hurtkova robota yak zasib aktyvizatsii piznavalnoi diialnosti uchniv*. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriya: Pedahohika i psykholohiia*, 41, 124–127.
11. Stasyshyn, M. (2017). *Hurtkova robota yak odyin iz vydiv pozaklasnoi roboty u navchalno-vykhovnomu protsesi*. *Mahisterskyi naukovyi visnyk Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka*, 25, 106–108.
12. Shpenyk, I. I., & Bryzhak, N. Yu. (2018). *Hurtkova robota yak odna z form pozaklasnoi ta pozashkilnoi roboty*. In *Osvita i formuvannia konkurentospromozhnosti fakhivtsiv v umovakh yevrointehratsii : zbirnyk tez II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, Mukachevo, 25–26 zhovtnia 2018 r.* (pp. 450–452). Mukachevo: MDU. Retrieved from dspace-s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4424/1/Group_work_as_a_form_of_extracurricular_and_extracurricular_work.pdf.
13. Шпаковська М. П., Виткалов С. В. Соціокультурний потенціал регіону крізь призму нових креативних форм. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зб.* Вип. 48. Рівне: РДГУ, 2024. С. 442-449 [571 с.].

UDC 374

TRANSFORMATION OF INFORMATION AND DOCUMENTATION SUPPORT OF GROUP WORK IN CULTURAL SERVICE CENTERS

Yurii SHCHERBAK – 3rd-year PhD student, Educational and Scientific Program «Information, Library, and Archival Studies» National Academy of Culture and Arts Management, Kyiv.

The purpose of the article is to understand the exceptional role of information and documentation support in the system of organising high-quality circle work using the example of cultural service centres.

Research Methodology. To define key concepts such as ‘circle activity,’ ‘circle work methodology,’ and ‘documentation procedure,’ we used a method of analysis that allowed us to identify and research sources that have considered these concepts in various theoretical discourses. The review of recent studies and publications helped to identify theoretical perspectives and their thematic interdisciplinary relations. The method of logical analysis and systematisation have given us an opportunity to study the circle work information and documentation support by main groups, from organisational to planning. The method of generalisation has allowed us to formulate recommendations on important content-related information categories that are necessary to improve the quality of circle work during wartime

Results. It has been proven that the circle activities information and documentation support is one of the main tools of its organisation and qualitative effectiveness. Today, the situation requires the transformations of the circle activities information and documentation support, which involve a set of measures for planning, control, analysis, identification and elimination of shortcomings, and provision of recommendations to improve the quality of the offered services.

The novelty of the research is the understanding the need to transform the circle work documentation support and its information components, which are important for the formation of quality support during wartime.

Practical Significance. The defined theoretical and practical positions and recommendations can be used in the professional activities of circle company managers and cultural service centres for their qualitative transformation.

Key words: ‘information and documentation support’, ‘documentation planning’, ‘circle work’.

Стаття отримана 20.02.2025

Стаття прийнята 19.03.2025

Стаття опублікована 22. 12.2025